

Af Mie Buus, december 2008

Murra tur - retur!

Så er der nyt fra Murra – friske indtryk og informationer fra vores tur derud i uge 48-49.

Vejen var fremkommelig. Det er absolut ikke noget man bare kan tage for givet på landet i Nicaragua (se tidligere fotos), men nu er dette års regntid ovre – den voldsomme regn stilnede af for nogle uger siden, og jordvejenes mudder er tørret ind til en hård overflade, der dog nogle steder hurtigt køres til et fint støv, som står i en fane mange meter bagud efter vores lejede Toyota Hilux, da vi kører mod Murra. Dog, dybe hjulspor og huller, hvor busser og lastbiler har siddet fast, taler sit tydelige sprog om de problemer, der havde været med at passere vejen tidligere.

Murra ligger i bunden af en snæver dal, og ved den stejle nedkørsel til byen passerer vi det jord-skred, der i en periode betød, at færdsel til og fra Murra var umulig. De lastbiler, der kunne komme frem måtte læsse om, så byen kunne få de allermest nødvendige varer. Nu var vejen blevet gravet

fri; men da vi kiggede op, så vi den ene fløj af sundhedscentret stikke ud over kanten på den bjergafsats, den er bygget på. Denne bjergside var blevet hårdt ramt af flere jordskred.

Man undrer sig uvilkårligt over, hvordan nogen kunne komme i tanke om at bygge her; men forklaringen er givetvis, at der er så få steder i Murra, hvor man finder et større areal, der er blot nogenlunde plant.

Ifølge Murras nyvalgte borgmester vil sundhedsministeriet genopføre centret i løbet af næste år. Centret, der kun er 2 år gammelt, er et smukt og moderne byggeri, som rummer både ambulant klinik og hospital med sengeafsnit. Centret blev ramt af et stort jordskred, der trykkede taget på bagsiden ind, væltede noget af en beskyttelsesmur og flød ind i en del af hospitalsfløjen. Flere patienter måtte hjælpes ud af sengene og reddes ud af bygningen, fortæller den vagtmand, der nu holder opsyn med stedet.

Hvor bjergsiden skred ned over husene

På den anden side af dalen på en anden stejl skråning får vi fremvist de huse, hvor flere familier blev evakueret, da bjergsiden pludselig blev levende, og jorden begyndte at skride ned over deres hjem. I alt blev der evakueret 27 familier, fortæller formanden for nødhjælpskomiteen.

I aviserne havde vi godt læst om de ulykkelige familier, der så at sige vågnede ved at bjerget faldt ned over deres huse; men det er alligevel noget andet at stå på stedet, gå ind i den tomme stue eller i køkkenet, og med egne øjne se, hvordan komfuret og køkkenbordet ligger begravet under jord. Eller man står i et soveværelse, hvor der mangler en del af både tag og mur. Knuste tallerkner og ødelagt bohavestikker ud af mudderet enkelte steder, og vidner om den overrumpling og uforudsigelighed, hvormed katastrofen rammer.

En del af husene står stadig tomme, for folk hverken tør eller kan vende tilbage og bo i de ødelagte huse. Det står klart for os, hvor forfærdelig og traumatisk en oplevelse det har været, for dem der boede her. Vi taler med et par familier, der er vendt tilbage til deres hjem. De fortæller, at de stadig er bange og ofte tænker på, om der vil komme nye jordskred.

Går man rundt i Murra, ser man overalt stejle gader og stier, der fører op til huse, der er bygget på bjergskrånningen på en smal afsats. I mange tilfælde hviler en del af huset på stolper ud over kanten. Man skal ikke lide af højdeskræk, hvis man vil bo her!

Rydninger til majs, bønner og grøntsager oven for byen vidner om, at der også i fremtiden med stor sandsynligvis vil forekomme jordskred på de stejle skrænter, der på denne måde lægges frit.

Cowboys med sporer på gummistøvlerne

Men livet går jo videre, og folk forsøger at vende tilbage til et normalt liv.

Der er liv i de små butikker i Murra – butikker som bedst kan betegnes som en blandet landhandel. Murra er en landkommune, og byen bærer meget præg af den handel og de aktiviteter, der knytter sig hertil. At gå i butikker herude i Murra er noget mere spændende end et besøg i et dansk supermarked. Butikshylderne bugner af alskens varer – fødevarer, legetøj, tøj, medicin, vaskepulver, og midt i butikken står et køleskab med kolde drikkevarer – både lokale juicer og de allestedsnærværende cococolaer. Gryder, pletter og pander står i stabler eller hænger forskellige steder i butikken. Plastiktallerkner og ditto kopper lyser op i alle mulige stærke farver, mens smukt udskåret seletøj og dekorative hestesadler er placeret på en fremtrædende plads – fremme i døren står en blikspand med et udvalg af hestesporer til den ene side og et transportabelt gaskomfur til den anden side.

Man får det indtryk, at hest og motorcykel er de almindeligste transportmidler i Murra og omegn. Her er det helt almindeligt at se heste parkeret foran forretningerne og at træffe mænd med sporer på støvlerne – ofte gummistøvler. Sporerne tages dog af, hvis man skal aflægge visit. Man ser også en del biler, typisk med lad til transport af afgrøder, eksempelvis kaffesække, der skal ind til det lokale kooperativ i Murra, der tager sig af kaffen.

Et andet almindeligt syn er den lokale isvogn. Selv i den mindste flække langt ude på landet i Nicaragua kan man med stor sikkerhed træffe manden med Eskimo Is, der påkalder sig opmærksomhed ved at ringe med alle vognens klokker på en gang.

Midt på hovedgaden er nogle mænd i fuld gang med at grave ud til et nyt hus. Man får indtryk af, hvor svært det er at finde plads til nye huse, og der skal flyttes meget jord for at skaffe plads til et byggeri. Det er meget svært at finde et plant sted i Murra – byen ligger bogstaveligt talt klistret op ad bjergskråningerne.

Møde med den lokale venskabsforening - de første projekinput

Vi holdt et møde med den nydannede lokale venskabsforening Murra–Danmark, som består af en gruppe på 9 personer, for at vi kunne præsentere os for hinanden og lære hinanden lidt at kende. Formanden, der også er med i nødhjælpskomiteen, fortalte, hvor taknemmelige folk er for den hjælp, de fik fra Danmark – at der var nogen helt ovre i Danmark på den anden side af jorden, der tænkte på dem og gerne ville hjælpe.

Foreningens bestyrelse var ivrig efter at møde os. Det skete i den lokale baptistkirke. De vil gerne arbejde sammen med os i fremtiden, og de fortalte gerne om hvilke problemer, der var i Murra, og hvilken form for hjælp de kunne forestille sig. Der kom adskillige forslag og ideer på banen.

I foreningen var der bl.a. en ungdomsrepræsentant, og hun fortalte, at de unge mangler muligheder. Det gælder både indenfor uddannelse og i forhold til fritidsaktiviteter. De kunne bl.a. tænke sig et bibliotek, hvor man kunne komme og læse og studere; men også mulighed for at dyrke fritidsaktiviteter som sport. Så vil de gerne have nogle computere. I mange andre byer bl.a. den nærliggende El Jícaro er der kommet ”cybercafeer”, hvor der er adgang til computere og internet. Der er etableret bredbånd til kommunekontoret i Murra, så kommunen er koblet op på internettet, men borgerne har endnu ikke muligheden for at komme online.

Brugt børnetøj er noget der kan sælges via jordmodercentret, fortalte gruppens kvindelige kasserer, som også har forbindelse dertil. På jordmodercentret har man allerede en lille butik med salg af nyt børnetøj; men der er mange mødre, der ikke har råd til at købe nyt, og til dem kan man sælge brugt baby- og børnetøj til en billigere pris.

Vi havde planlagt en workshop til den kommende uge, og foreningen påtog sig sammen med Leonel Tórréz at sørge for de praktiske ting i den forbindelse.

Casa Materna – det lokale jordmodercenter

Det omtalte jordmodercenter er et ret nyt tiltag i Murra. Det er et hus, hvor svangre kvinder kan komme og få hjælp, råd og vejledning. Centret har en lidt usædvanlig baggrund, idet det er dannet af bondeorganisationen UNAG. I Murra er der god brug for sådan et sted, der tager sig af de kommende mødre samt rådgiver om småbørnspleje. De har et dygtigt og engageret personale, der dog ikke har mange økonomiske ressourcer at gøre godt med, så enhver form for hjælp er velkommen.

For at vise Amigos de El Doradito's gode hensigter, havde jeg i Managua købt et mindre udvalg af bøger til et lille bibliotek, som kan bruges både af personalet og af de mødre, der kommer på klinikken. Letforståelige og pædagogiske bøger om emner som svangerskab, fødsel, barnets kost og behov de første år samt børnesygdomme – bøger der beskriver problemer og angiver konkrete praktiske løsninger. Derudover var der små billedbøger til børn, da mødrene gerne har deres småbørn med på klinikken. Denne lille gave blev overrakt under workshoppen.

Workshop i Murra

Workshoppen blev både en præsentation af vores forening Amigos de El Doradito samt på den anden side de lokale aktører, der repræsenterer foreninger, organisationer og institutioner. Alle de inviterede mødte op, og der var omkring 40 personer samt os selv. De lokale foreninger var repræsenterede af bl.a. den lokale venskabsforening, som egentlig hedder *Comité de Hermanamiento Murra-Dinamarca*, bondeorganisationen UNAG, der har karakter af en faglig organisation for landmænd, og PROCOCER, der er en form for andelsforening og tager sig af de mere produktions- og forretningsmæssige aspekter. Der var også lokale repræsentanter for skole- og sundhedsvæsenet, og kommunen var repræsenteret ved den nyvalgte borgmester, en ung landmand fra det liberale parti der hedder PLC, og et par byrådsmedlemmer og en erfaren funktionær, der står for kommunens udviklingsstrategi, samt en ung mand der står for kommunens miljøarbejde. Den lokale politimester mødte frem, repræsentanter fra flere kirkelige retninger samt et par stykker, der repræsenterede den lokale ungdomsforening og en repræsentant for ligestillingskomiteen. Der var kort sagt et godt og bredt udvalg af de, der er og vil noget i Murra Kommune.

Ved mødets start. En time senere var lokalet fyldt op.

Der var rigtig god respons på vores præsentation og oplæg. Alle var positive og ville gerne samarbejde om nogle konkrete udviklingsprojekter. Alle holdt tale – det tog en del tid; men med Gloria Carrión som ordstyrer og opsamler, lykkedes det at holde mødet indenfor rammerne af den planlagte tid. Alle fortalte fra hver sin position om de problemer og løsninger, som de anså for relevante. På den måde fik vi et rimelig godt billede af nogle kommende samarbejdsparter og de forestillinger og forslag, de har til forbedringer i kommunen.

Ikke overraskende synes de, der var rigtig mange ting vi kunne hjælpe dem med. Kommunen har en udviklingsplan, hvor der står beskrevet forskellige tiltag, som man ønsker gennemført med hensyn til renovationsordning, mindre lokale vejanlæg og en internetcafé. De har lånt os de dokumenter, der beskriver deres udviklingsstrategi. Disse dokumenter indeholder også nogle mange relevante data om kommunen, som vi kan bruge bl.a. når der skal laves ansøgninger osv.

Gloria Carrión og Leonel Tórréz

Projektforslag fra den lokale venskabsforening

Comité de Hermanamiento Murra-Dinamarca var velforberejdede til mødet og afleverede et papir, hvor der er beskrevet en række konkrete projektforslag, som ser interessante ud. Blandt disse forslag optræder på førstepladsen et teknologi-center med installation af internet. De ønsker bl.a. en teknisk skole – et sted med praktiske uddannelser som tømrer, murer, mekaniker, elektriker, landbrugstekniker og kunsthåndværk, med støtte til ubemidlede unge.

Men der er også andre projektforslag, eksempelvis et sy-værksted for kvinder med træning i syning af hverdagstøj, som kan afsættes lokalt, samt indpakkingsposer og -sække. Det kan sætte kvinderne i stand til at bidrage til og forbedre familiens økonomi.

Der er forslag om anlæg af nogle mindre forsøgsmarker med økologisk produktion af kaffe og andre produkter. Anlæg med produktioner, der afprøver og udvikler teknikker, som beskytter miljøet samt giver en bedre salgspris for produkterne.

Et projektforslag handler om at mindske nabokonflikter som følge af indtrængen på anden mands jord. Det handler om de stier og veje, der ofte skabes ind over andres jorder som følge af trafik til og fra kaffefincaerne. Det er uofficielle stier, som efterhånden udvikler sig til at være brede offentlige veje. Disse uformelle "vejanlæg" kan måske begrænses gennem et projekt, der undersøger problemet og afprøver forskellige tiltag – levende hegn, ståltrådshegn, opsætning af led osv.

Kort sagt synes vi der kom masser af gode og spændende projektforslag ud af mødet.

Hvad kom der ud af workshoppen?

- Vi fik overrakt resten af den indsamlede nødhjælp, 700 dollars, som først og fremmest går til de familier, der stadig ikke har noget at bo i. Resten går til reetablering af de ødelagte hjem.
- Vi fik aftalt og underskrevet en form for samarbejdsaftale – en generel erklæring om gode hensigter og ønsker om samarbejde fremover.
- Vi fik en præsentation af en række problemer, som folk i Murra selv definerer dem og ønsker hjælp til samt nogle løsninger, som de selv peger på. Vi fik også et rimeligt overblik over, hvilke samarbejdsparter og lokale ressourcer, der er i området.
- Workshoppen fungerede også som en optakt til den forundersøgelse, som vi ønsker at starte op i det nye år. Den gav nogle nødvendige kontakter til den del af arbejdet, som skal foregå lokalt i marken. Vi får ikke problemer med at finde støtte og praktisk hjælp til forundersøgelsen. Den skal vi nu i gang med at udarbejde et oplæg til.

- Vi fik lavet en struktur/informationslinie for samarbejdet, hvor Anna Mattsson, der er medlem af Amigos de El Doradito og bor i Nicaragua, bliver den danske repræsentant. Hun bliver således tovholder i forhold til en lokal gruppe bestående af tre personer, der repræsenterer alle de lokale aktører. Al kommunikation mellem Murra og Danmark vil fremover gå gennem dette led, ligesom Anna, hvis der kan skaffes økonomi til det, kan fungere ved opstart og vedligeholdelse af projekter samt arbejde med på den planlagte forundersøgelse. Foreløbig arbejder Anna som frivillig med dækning af nødvendige omkostninger til transport m.m., når hun skal mødes med gruppen i Murra.
- Ved nærmere eftertanke viste workshoppen også, at vores fincabestyrer Leonel Tórrez er i stand til at planlægge, samle og organisere et glimrende møde.

